

As Uj Kelet szombat
és bün

Cikkelnk
forrás 1

Kéziratol
megörzési

2 ex.

Onor Academia Română

BUCURESTI

ESIDÓPOLITIKAINAPILAP

Kár a pénzért és a fáradtságért

Tíz pénzügyi főinspektor utazik el holnap este Bukarestből, ki Váradra, ki Kolozsvarra, ki Brailába, ki Kisenevebe, hogy a pénzügyminiszter rendeletére a helyszínen tájékoztassák az adófizetés csökkenésének különböző okait.

Volna egy előterjesztésünk a pénzügyminiszter urhoz, amíg nem késő.

Maradjanak csak Bukarestben az inspektor urak. Nehogy elinduljanak tanulmányi körutakra. Először is sok pénzbe kerül egy ilyen körút, másodsor pedig nem járna semmi gyakorlati haszonnal. Jó polgárok vagyunk és megmondjuk a pénzügyminiszter urnak inkább teljesen ingyen, hogy miért fizetik az adóalanyok nehezen, vagy sehogyan sem az adót.

Mert nincs miből fizessenek.

Nem hiszi a pénzügyminiszter ur? Olvassa el akármelyik lapnak a hírvonatát. Rá fog jönni arra, hogy tényleg így van. És bizonyára egyet fog érteni velünk abban is, hogy nem passzívaból engedi valaki néhány száz lejért elárvereztetni egész élete munkájának a gyümölcsét, az üzletét, vagy a házat, hanem azért, mert nem tud fizetni.

Egyebet a drága pénzért kiküldött inspektorok sem mondhatnak.

Hogy mi a teendő? Azt is egészen ingyen mondjuk meg. Találjon ki a pénzügyminiszter ur olyasvalamit, hogy enyhüljön a krízis, az adófizető polgárok ne csak keressek, hanem találgassanak is valamit, akkor önmaguk fog az adó az állam-pénztárába.

Persze, egyik-másik inspektor, hogy ne jöjjenek tires kézzel haza a tanulmányutáról, azt fogja ajánlani, szorítsák meg még jobban az adóprést.

Ne tessék ezt megpróbálni, pénzügyminiszter ur!

Hiszen akadt már egy végrehajtó, aki adóba lefoglalt egy gyereket, egy másik pedig lakatot tett egy tüzhelyre, hogy éltet se főzhessenek addig, míg ki nem fizetik az adót.

Ennél különbet még a tanulmányutára kiküldött inspektorok sem fognak kitalálni. Hát nem kár a pénzért és a fáradtságért?

Briland és Laval Berlinben

A francia kormányfő vasárnap délután látogatásától mind a két országban messzeemenő eredményeket várnak. Francia forrásokból is megerősítik, hogy a látogatás egyik következménye az lesz, hogy a francia-német közlekedési megállapodás, különösen pedig az, hogy a fennálló ipari kartellek rendszerét kell-e kibővíteni, vagy pedig a két ország között fennálló és a kereskedelmi szerződéseken alapuló összeköttetéseket kell-e megjavítani, azaz, hogy a vámokat mind a két állam egymással való viszonyában leszállítja, vagy pedig szükséges-e Európa délkeletén és keletén a német és francia ipar együttműködése érdekében bizonyos intézkedések foganatba vételét megkezdeni.

A jóvátételi kérdésben az utóbbi hónapokban fontos véleményváltozás történt Francia részről is. A gazdasági krízis nyomára alatt a hitelező államok arra a belátásra jutottak, hogy a legnagyobb adósnak, Németországnak bizonyos könnyítéseket kell adni azon túl is, hogy a Hoover-moratórium már egy évre felülgeztette a jóvátételi fizetések kötelezettségét. Nagyon nehéz feladat kezdeményezni az újabb könnyítéseket, azonban már Franciaországban is kezdik belátni, hogy be kell tölteni azokat a szakadékokat, amelyek a jóvátételi kérdés miatt állnak fenn Németország és Franciaország között s e kérdésben nem lehet tovább taktikázni, hanem ösztönözni kell a megértést keresni.

A másik fontos probléma a leszerelés kérdése, amelynek megoldását szintén a gazdaságpolitikai helyzet kívánja, mert az az óvatossági taktikázás, amelyet ebben a kérdésben a Népszövetség folytat, a legnagyobb veszedelemmel fenyeget. Ha a helyzet úgy marad, mint most van, akkor talán a jövő évben összeül a leszerelési

A Banca Nationala elfogadta a kisebbségi intézeteknek nyújtott 40 millió visszleszá- mitolási hitelesztási tervét

Bucuresti-Bukarest, szeptember 25. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Banca Nationala igazgatótanácsa pénteken délelőtt ülést tartott, amelyen elfogadta azt a tervezetet, amelyet az erdélyi kisebbségi bankszindikátus a 40 millió lejes visszleszámitolási hitel elosztásáról felterjesztett. A Banca Nationala utasította vidéki fiókjait, hogy az összegek felét még a hét folyamán kiutalja. A visszleszámitolási hitelek második felének kiutalásáról Gyárfás Elemér fogja értesíteni az érdekelteket.

Gyárfás Elemér egyébként pénteken

délelőtt újra megjelent Argetoianu miniszternél, aki a legmesszebbmenő támogatásáról biztosította a kisebbségi pénzügyminiszter hangszólóját. Ugyanakkor azonban a pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy a legérősebben fog fellépni azok ellen, akik a mai viszonyok között aláírásukkal nehezítik meg a kormány munkáját és a betétesek között pánikot idéznek elő.

Itt említjük meg, hogy a Banca Nationala részvényei pénteken 3600 lejről 4000 lejre emelkedtek, a font árfolyama pedig pénteken 680—690 volt.

A kormány új választási törvényt készít, hogy visszavonul- lását fedezze?

A nemzeti parasztpárt megismétli a gyulafehérvári nagy-
gyűlést. A bukaresti sajtó a politikai koncentráció
szükségességét hangsúlyozza

Bucuresti-Bukarest, szeptember 25. A Lupta úgy értesül, hogy a kormány választási törvényjavaslatot készített elő. Az új választójogi reformot még a parlament őszi ülésének törvénytervezetében akarja emelni a kormány, ami azt bizonyítja, hogy a jelenlegi választási rendszer megváltoztatása a kormány sürgős teendői közé tartozik. A Lupta ezzel kapcsolatban azt az észrevételt kockáztatja meg, hogy a kormány bizonyára érzi, miszerint nem sokáig marad még uralmon a visszavonulását új választási törvény útján készíti elő. A lap szerint rövidesen új választásokra van Romániában kilátás.

A lap megállapítja, hogy a politika utóbbi eseményei az általános politikai koncentráció szükségességét bizonyítják. Ide konkludáltak eddig az összes pártvezetők nyilatkozatai és olyan jelenségek vannak, amelyek azt vélik igazolni, hogy a koncentrációra ma minden feltétel adva van.

A Lupta egyébként rendkívül érdekes cikket közöl, amelyben a lap egyik munkatársának a nemzeti parasztpárt egyik ismert vezetőjével folytatott beszélgetését adja vissza. A nemzeti parasztpárti politikus azt a kijelentést tette, hogy a pártelnökség kérdése még nincs megoldva, mert a párt visszavárja Maniut. A párt október közepén az 1926-ban tartott nagygyűléshez hasonlóan, nagyméretű tömegmanifesztációt készít elő ugyancsak Gyulafehérvárra. A politikus szerint ez a nagygyűlés az első nagyobb tiltakozás lesz a

kormány erdélyellenes politikája ellen. A nemzeti parasztpárt egyébként revízió alá veszi a pártprogramot. A legszelesebbkörű közigazgatási centralizációt követeli és rendezni kívánja a gazdasági problémákat, amelyekkel kapcsolatban a pártnak egy tökéletesen kidolgozott terv áll rendelkezésére.

A párt gondoskodni akar róla, hogy a közigazgatás átszervezését a decentralizáció elvénél szemeltesse tartásával és az alkotmány védelme alatt alkalmazza. Decentralizációról van szó és nem autonómia, mint ahogy azt a kormányssajtó hirdeti.

A politikai eseményekkel kapcsolatban az Adevurul is cikkeztek és megállapítja, hogy amennyiben az Argetoianu-Jorgakabinet távozna, úgy koncentráció következne, melyben a nemzeti parasztpártból a regábeli frakció kerülne többségbe. Juniannak Titulescu való utalásával kapcsolatban a lap azt írja, hogy Maniu és Titulescu között a viszony olyan, hogy Titulescu semmiesetre sem fogadhatja el a pártelnökséget.

Ugyancsak az Adevurul néppárti politikussal is intervjút közöl, azzal kapcsolatban, hogy a néppárt október 26-án tartja meg elnökválasztó kongresszusát Bukarestben. A néppárti politikus kijelentette, hogy pártja sohasem követelte a hatalmat, de a Aversuc pártja minden körülmények között vállalni fogja a kormányzás felelősségét és koncentrációban nem vesz részt.

Nem a bőség, a munka és alkotás örömei fakadnak az aranyhegyekből, hanem a válságok, leépítések, csődök és bizonytalanságok szörnyű tragédiái. Amerikában a világ aranyának kétharmada van elraktározva, ennek ellenére az utolsó kimutatás szerint — tízmillióra növekedett a munkanélküliek száma, a dekonjunktúra pedig egyre nő.

Nyilvánvaló tehát, hogy az európai és amerikai gazdasági élet Midas király átká alatt áll. Elpusztul — aranyának bősége és mindenütt-jelenváltsága miatt. Az aranyból nem kenyér, hanem éhség fakad.

Ez a felismerés kényszerítette ki azt a gondolatot, hogy nemzetközi aranykonferenciát kell összehívni. Hogy meg kell szabadulni az aranykísértettől, mely minden romlásnak forrása lett. Meg kell szabadulni Midas király átkától, mely többé nem egyéni tragédia, nem egy elszigetelt káosz, hanem a világ aranykonferenciát kell összehívni, hogy végre detronizálja — az aranyat.

konferencia, amely megint meg fogja találni azt a formulát, amely mellett a kérdést el lehet oldani, azonban ha ez a leszerelési konferencia is eredmény nélkül oszlik szét, ha csak formulával elégszik meg, ez nemcsak a német-francia viszonyt rongyja meg, hanem végleg megöli azt a bizalmat, amelynek feltételezésére szükség van, hogy a világ gazdasági rendje helyreálljon. Bizalom nélkül a rejtőzködő arany nem hagyja el rejtekhelyét és a gazdasági krízis állandósul.

Aranykonferencia

Midas királyról regéli a legenda, hogy féktelen kapzságát az istenek azzal büntették meg, hogy minden, amihez hozzányúlt: arannyá változott. Végül is éhen pusztult el.

A midasi legenda napjainkban tragikus valósággá elevenedett. Az arannyal telt bankpincék mellett az emberek milliói pusztulnak el lassú éhhalállal. Az arany, mely hajdan minden gazdagság forrása volt, — ma az emberiség átkává változott

VILAG 1 ÜKRE

A gazdasági átalakulás elengedhetetlen

Irta: Jules Sauerwein

Atlanti cikk annál is inkább nagy érdeklődésre tarthat számot, mert írja a polgári Franciaország egyik legnevesebb publicistája, a speciális francia érdekek szószólója. Ez a cikk a francia intellektuális új orientációjára és a világválsággal kapcsolatos felelősségére világít rá.

Keddtől fogva hive voltam a Népszövetségnek. Meg sem vártam a háború végét és máris azt hirdettem, hogy nemzetközi szervezetet kell létesíteni, amely megakadályozza az ilyen tömegkatasztrófákat. Már 1918 májusában néhány nappal a chemin-de-dames-i meglepetés után, amikor még egy nagy német offenzíva lehetőségéről beszéltek, a „Matin”-ben közöltem Leon Bourgeois-al való interjumat, aki Woodrow Wilsonnal együtt a Népszövetség megalapítója.

Annakidején azt hittük, hogy a Népszövetség sokkal függetlenebb és erősebb lesz, mint amilyen ma. Leon Bourgeois nemzetközi hadsereget akart rendelkezésére bocsátani. Kijelentette, hogy ennek a hadseregnek nem kell nagynak lennie, mert hatalmas morális erővel fog rendelkezni, hiszen vagy 30 állam polgárai lesznek a katonái. En azt az indítványt tettem, hogy a Népszövetségnek legyen önálló territórium is, olyasvalamit, mint a vatikáni város, ahol kritikusi időkben függetlenül intézkedhetne. Ma a Népszövetségnek nincs hadserege és szerény vendége a svájci kormány. Így aztán ne lehet elvárni tőle, hogy Európa súlyos bajait hatékonyan orvosolja. Csak kisebb konfliktusokat tudott sikeresen elintézni a Népszövetség. Létrehozta a megegyezést Görögország és Bulgária között. Eldöntötte az Aaland szigetek sorsát. felosztotta Felsősziléziát. A legutóbbi napokban lehetővé tette Németország és Ausztria számára, hogy lemondjanak egy veszedelmes politikai irányról, meg pedig anélkül, hogy megalázzák magukat. Ma azonban oly nagy nehézségekkel állunk szembe, hogy a zavar oly káotikus, hogy a Népszövetség képtelen rendet teremteni. Ma az a szükség, hogy a kormányok első sorban saját népeket neveljék és csak azután forduljanak a Népszövetséghez. Az adott pillanatban nemcsak észszerű megoldásokra van szükség, hanem erős hitre, bizalomra és áldozatkészségre is, hogy kiálljunk azt a halálatlan vihart, amely Európa pilléreit rengeti. Meg vagyok róla győződve, hogy az európai egységesen teljesen felborult és ennek, véleményem szerint, három oka van. Ha az állam szempontjából tekintjük a dolgokat, azt látjuk, hogy a politikai hatalom a legextrémebb formákban jelentkezik és az európai államok természetellenes magógia és brutális diktatúra között ingadoznak. A parlamentnek nagy része tehetetlen és másrészt a személyi hatalom sem képes a nagy problémákat megoldani.

A kis gazdasági egységek, amelyek Európát alkotják, azzal töltik idejüket, hogy szomszédaik ellen védekeznek, vagy pedig támadják azokat. Tudjuk,

hogyan menjen mindenféle politikai momentum zavarára a határokon át való árucserét. Mindehhez hozzájárul még az a gyűlölet, amely a fajokat, kultúrákat és vallásokat távolítja el egymástól. A szervesetlen európaiak nemcsak hogy nem folytathatnak egymással szabad kereskedelmet, de meg se találják még azokat a formulákat, amelyeknek segítségével szellemi életüket felszabadíthatnák, noha az 1919-ik évi békeszerződés a kisebbségek kétharmadát felszabadította az iga alá. Képzeli csak el, hogy ezen a kis kontinensen harmincféle alkotmány, harminc vámhatár és több mint harminc különböző nyelv van, harmincféle valuta, harmincféle törvényhozási és mindezek tele vannak haraggal egymás iránt, mindegyiknek más és más az ambíciója, közben pedig az elnyomott osztályok szenvedése és élni akarása szövi keresztül az egész rendszert. Minden hónapban a testi és szellemi munkások ezrei vándorolnak át a munkanélküli táborba, de nemcsak az ideiglenes munkanélküliségbe: egész életükben nem látnak többé szá-

Rajna Virága című

bályos és produktív munkalehetőséget. Ezek a százazatok azok, akikből a valóságban bolsevikiek lesznek, anélkül, hogy Moszkvának akár a kisujját is meg kellene mozgatnia, ha bolsevikieknek nevezzük azokat az embereket,

szenzációs film-operettre

akiknek a jelenlegi társadalomban semmi reményük sincs a sikerre és helyzetük javulását csak a szociális forradalomtól várhatják. Ezt a képet kell szem előtt tartanunk és el kell fedelnünk azt a látszólagos prosperitást és boldogságot, amely Európa egyes városaiban vagy vidékein uralkodik. Az egész kontinent nem szabad Franciaország szerint megítélnünk, amely aránylag nyugodt és jólétnak örvend, sem pedig a belgiumi, hollandiai vagy skandináv élet szerint. El kell képzelni a kereskedelmi és ipari vállalatoknak azt a tömegét, amely megbukott, azokat a bankokat, amelyek a eső előtt állanak, azokat a magtárakat, melyek tele vannak eladhatatlan terményekkel, a munkanélküliek millióit. Csak ekkor lehet fogalmunk arról, hogy Európának milyen nehéz a világ gazdasági krízisével megbirkózni, amely általánosabb és mélyebb okokból Ázsiában és Afrikában éppúgy érezhető, mint Amerikában. A gazdasági átalakulás elengedhetetlen. Nem várhatjuk el attól az 52 delegátustól, akik megfélemlített kormányai szigorú marsrutájával jönnek Genfbe, hogy orvosot találnak ily súlyos baj ellen. A világ valamennyi szellemi és gazdasági erőinek egyesülése segíthet. Jelenleg Genf nem sokkal több politikai szempontból, mint valami akadémia. Washington, Párizs, London és Berlin között ezután csak játszódó a civilizáció sorsával. Végül szeretném még hangsúlyozni, hogy különösen Washington és Párizs játéka a veszélyes, mert noha a krízis, amely Amerikában már dúl és amelyet Franciaországban is kezdünk érezni, bennünket sem kerülhetett el, ez a két ország pénzügyi forrásait nem asztalta ki és szellemi egyensúlyukat és józan ítélőképességüket is megőrizték. Mindezt sürgősen ki kell használni, mert különben késő lesz.

2 lejté kerül egy borotválás

"IDEAL"

késnélküli borotváló porral, amely egyedül kipróbált és elismert higiénikus, egészséges és legolcsóbb. Kérjen mindezt az "IDEAL" védjeggyel ellátott borotváló port 1/2 kgr.-os csomagolásban, amely 5 borotválásra elegendő és amelynek az ára 10 lej, vagy direkt a készítőnél: Reszling József borbély Cluj, Reg. Ferdinand 30. Óvakodjunk az utánzattól.

Dánia egyszerű védőrséggé alakítja át hadseregét és flottáját

A dán miniszterelnök terve a gazdasági krízis elhárítására

Kopenhága, szeptember 25. A parlament ülésszak megnyitása alkalmával Dánia miniszterelnöke nyilatkozatot adott, amelyben bejelentette, hogy több nagyszabású törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé a gazdasági krízis leküzdésére. A kormány a költségvetés redukcióján különösen a hadügyi tárca költségvetésének lényeges leszorításával akarja elérni. A miniszterelnök javaslatot terjeszt be, amely azt célozza, hogy a dán hadsereget

és tengeri flottát egyszerű rendfenntartó testületté alakítsák át.

Az elmúlt parlamenti ülésszakban már hasonló törvényjavaslatot terjesztettek a dán parlament elé, amelynek egyik háza el is fogadta, a felsőházban azonban megbukott. Ilyenképpen a kormány jelentékeny redukciókat eszközölhet a költségvetésben. A dán kormány egyébként a munkanélküliség leküzdésére is nagyjelentőségű törvényjavaslatot készít elő.

Sokolow tárgyal Sir Hamiltonnal, az új angol gyarmatügyi miniszterrel

London, szeptember 25. Nachum Sokolow, a Jewish Agency elnöke és Brodetsky professzor, a Jewish Agency végrehajtó bizottságának tagja audiencián jelentek meg az alsóházban Sir Robert Hamilton, az új angol gyarmatügyi alminiszter előtt. A csaknem egy óra hosszat tartó audienca során az Agency képviselői megvitaták az angol miniszterrel Palesztina aktuális problémáit. Az audienca lefolyásának részleteiről mindeddig semmi sem szivárgott ki.

Varsó, szeptember 25. A lengyelországi mizrachisták vezére: H. Farbsztajn volt képviselő, akit a legutóbbi kongresszuson beválasztottak a cionista ekzekutívba, közölte Palesztinába utazik, hogy átvegye reszortjának, a kolonizációs ügyosztálynak irányítását. Farbsztajn kijelentette a zsidóság képviselői előtt, hogy igyekezni fog odahatni, hogy a palesztinai zsidó kolóniák ne érezzék meg a világ-

válság következményeit. További feladatának azt tekinti, hogy a zsidó középosztályhoz tartozó és most a levegőben lógó családokat is letelepüléshez segítsen. Elképzelése szerint ezek a családok nagyobb ültetvények közelében telepednének le és begyökeresznének Palesztina iparába, főleg a kisiparba, a kézművességbe és a ke-

az Opera Mozgó

reskedelembe.

A zsidóság helyzete a diaszpórában oly súlyos — mondotta Farbsztajn — hogy azoknak, akik a Palesztinába való kivándorlásra határozzák el magukat, nem igen van mit veszíteniük eddigi hazájukban. Mégis nagy óvatossággal kell a kivándorolni akarók kiválasztásánál eljárni.

Ismét összeütközött két petróleumvonat

Szerencsétlenség a bukaresti-konstancai vonalon

Bucuresti-Bukarest, szeptember 25. Ma éjjel egy újabb vasúti szerencsétlenség történt a bukaresti-konstancai vasútvonalon. Branești állomáson a késő éjszakai órákban a kétnappal ezelőtti szlobozai vasúti katasztrófához hasonlóan két petróleumszerelvény összeütközött, ezáltal azonban a katasztrófa szerencsésen kisebb méretű volt. Éjjel két órakor futott be az állomásra a 9401-es számú petróleumszerelvény, mely összesen 60 vagonból állott. A szerelvényt a harmadik sínparra irányították, mivel azonban a szerelvény igen hosszú volt, a tíz első vagon elkapcsolták róla és a hatodik vágányra tolták. Miután a tíz vagon a hatodik vágányon elhelyezték, jelt adtak a 9836-os számú petróleumvonatnak, amely az állomás bejáratánál várakozott, hogy jöjjön be a pályára.

Ezt a petróleum-vonatot az ötös számú vágányra irányították, azonban az állomási személyzet legnagyobb meglepetésére az nem az ötödik hanem a hatodik sínparra futott be és még mielőtt meg lehetett volna akadályozni, a nagy gyorsasággal haladó szerelvény beleszaladt az ugyancsak ezen a vágányon lévő 10 petróleum vagonba, amelyek a heves összeütközés folytán kisklóttak és súlyosan megrongáló-

tak. Ugyancsak súlyosan megrongálódott a 9836-os számú szerelvény hatalmas mozdonya és ezenkívül még több kocsija is. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

A vasúti szerencsétlenségről az állomásfőnök azonnal jelentést tett a CFR vezérigazgatóságának és ebben elmondta, hogy ő sajátkezűleg igazította be a váltót a 9836-os számú vonat előtt és az a gyanúja, hogy azt valaki tudatosan átváltotta azzal a szándékkal, hogy katasztrófát idézzon elő. Az ügyben a CFR vezérigazgatósága erélyes vizsgálatot vezetett be.

Csodálatos, szinte megfoghatatlan az a hatalmas gyógyulási eredmény amelyet a gyomor, vese, epe és hólyagbetegségeknél elérhetünk a hírneves

paptamási
"LITHYNIA"
ásványvíz
fogyasztása által.
ÜDITI GYÓGYIT
Kapható mindenütt.

MŰVÉSZ! STILUSOS, MODERN TRANSILVANIA BUTORGYÁR CLUJ,

STRADA MEMORANDULUI 1. SZ. ALATT AZ EMELETEN LEVŐ

Őszi nagy butor-kiállításából

szerezhetők be eredeti és leltáron kívül árban

Komplett ebédlő-berendezések caucuzsi díszítéssel Lci 25.000
Komplett háló-berendezések cirota-lounccal Lci 26.000

SPORT

Ziszonis Lenke a női egyes bajnoknője, Gábor Zoltán Déva megnyerte a II. osztályú férfi egyes

Meg lesz tarva a román-magyar mérkőzés?

Bucuresti-Bukarest, szeptember 25. Az állandó esőzések következtében hosszúra nyúlt bajnoki tennipárlás befejezést nyertek. Rendkívül szép sikerrel szerepelt a többszörösen nemzetközi bajnoknő, Ziszonis Lenke, akinek nem is volt komoly ellenfele a nagymezőnyű versenyen. A női bajnokságot Ziszonis Lenke nyerte, aki után második a bukaresti Gulescu lett. A harmadik helyeken az aradi Aszlán Baba és Somogyi osztózkodtak. Férfi egyesben hatalmas küzdelem után Misu és Pouilleff kerültek a döntőbe, a meccset azonban a rossz időben nem tartatták meg. A harmadik helyre a marosvásárhelyi Réthi és Botez (Bukarest) kerültek.

százszázalekos sikert biztosít

Férfi párosban nagy meglepetése van a bajnokságoknak, amennyiben a Bunea-Réthi pár hatalmas küzdelem után kiverte a középdöntőben a Misu-Pouilleff párt 6:2, 8:6, 12:10 arányban. Ellenfelük a Cantacuzino-Botez pár lesz, mely ugyancsak nagy küzdelem árán a Hamburger-Krupenski párt verte meg 6:2, 4:6, 2:6, 6:3, 8:6 arányban.

Premiere: szombaton szept. 26-án

Női párosban bajnok a Ziszonis-Schlosserné pár, második helyen az Aszlán-Somogyi pár maradt 6:3, 6:4 döntő eredmény után.

A vegyespáros döntőjének biztos győztesének a Misu-Ziszonis pár ígérkeik.

A második osztályú férfi egyes győztese a fiatal dévai versenyző, Gábor Zoltán lett, aki itt is bebizonyította nem mindennapos kvalitásait. A fiatal bajnok a döntőben Flemingert győzte le. A férfi páros versenyt a Breiner-Papaná pár nyerte.

MI LESZ A ROMÁN-MAGYAR KUPAMECCSEL?

Bucuresti-Bukarest, szeptember 25. Megírta az Uj Kelet, hogy az MLSz az október 4-i román-magyar amatőr kupamérkőzés megtartásának feltételül kötötte ki, hogy a magyar csapatok romániai játékjogát visszaadják. Ugy értesülünk, hogy az MLSz-nek ez az ultimátum szerű levele nem talál rokonszenves fogadtatásra Bukarestben, ahol az álláspont, hogy a kupamérkőzés megtartásánál ilyen feltételek nem jöhetnek számításba. A kupamérkőzést a kupabizottság rendezi és az, hogy a magyar és román sportország között esetleges differenciák állanak fenn, nem befolyásolja a kupamérkőzés megtartását. Bukarestben az a feltevés, hogy függetlenül a magyar csapatok romániai játékjogától, meg kell tartani a meccset s éppen azért a román csapat rendes időben fog megjelenni Budapesten, ahol a mérkőzés esetleges megtartásáról a MLSz-t teszi felelőssé. Amennyiben a magyar csapat nem állna fel a románok ellen, úgy Románia kérni fogja, hogy a bajnoki pontokat javára írják és hogy utazási költségeit is megtérítsék. A dolgoknak ez az állása feleltet alkalmas arra, hogy az ellentéteket még jobban kiélezze és ha ilyen fordulatot venne a dolog, mégremény sem volna arra, hogy a magyar csapatok beutazásának kérdésében kedvező fordulat álljon be. Eppen ezért üdvös volna, ha a két szövetség barátságos alapon dölőre hozná ezt a kérdést.

A Haggibor-CFR bajnoki mérkőzést a Haggibor a következő csapatot állítja ki: Deutsch-Zélig-Havas, Ganz-Ordentlich-Siovis, Weintraub-Krausz-Weisz-Mark-Tulpi.

sport és iatek

(A sport enciklopédiája.) 2 hatalmas lexikonkötet 349x408 — 757 oldal, 500 illusztrációval, 50 műmelléklettel, egész vasat diszkotésben 408 lej. Utánvéttel, portómentesen küldi Lepage Cluj. Kérje az árle szállítási jegyzékét.

A font árfolyamesése után ipari fellendülés következik Angliában?

Az aranyvaluta elejtése óta az angol acél- és bányáipar nagy megrendeléseket kapott

A jövő héten számos munkanélküli áll munkába. Indiában a font árszáma nagy ünlőzésekre vezetett

Csak Macdonald királyi kihallgatása után lesz döntés a parlament feloszlatása ügyében

London, szeptember 25. Dél-Afrikából félmillió font értékű arany érkezett Londonba. Az aranyat szabad magánforgalomban eladásra kínálták s értékesítették és 215 ezer font értékű került belőle 103-105 árfolyamon az Egyesült Államok jegybankja birtokába, míg 35 ezer fontot érő aranyat az angliai kereskedelem számára vásároltak meg.

Egyidejűleg a londoni tőzsdén erős volt a kereslet az ipari értékek iránt. Az árak emelkedő tendenciát mutattak. A liverpooli és manchesteri árutőzsdén gyapokban 40 év óta nem tapasztalt viharos vételkedv nyilvánult meg.

Figyelemreméltó jelenség az is, hogy az angol acél- és bányáipar az aranyvaluta elejtése óta nagy megrendeléseket kapott.

A jövő héten számos munkanélküli áll újra munkába.

Párizs, szeptember 25. A tőzsdén délután háromnegyed tizenegykor a font sterlinget 90 frankkal jegyezték. Ezzel egyidejűleg Franciaország Newyorkban 109 millió dollár értékű aranyat vásárolt. A francia jegybankot nagyon aggasztja a font gyengülése és aranytartalékainak további növelése céljából vette a newyorki Federal Reserve Banktól ezt az arany mennyiséget.

A jövő héten dől el az angol parlament sorsa

London, szeptember 25. Az angol font árfolyamhanyatlása Indiában megdrágította az élelmiszereket és a közszolgáltatási cikkeket. Kalkuttában és Bombayban tüntetések voltak a drágulási folyamat miatt. A pénzügyi eseményekkel kapcsolatban politikai körökből szerzett információk szerint a munkáspárt husz tagja a kormányt támogatók közé áll. Ezzel a kormány helyzete megazárul és esetleg a parlamentfeloszlatása is elmarad.

Ezzel egyidejűleg jelentik, hogy a király a jövő hét folyamán érkezik vissza a skóciai Balmoralból Londonba. Az uralkodónak jót tett az üdülőhelyeken való tartózkodás. Macdonald miniszterelnök a király érkezése után nyomban audienciára jelentkezik a referálni fog a belpolitikai helyzetéről. Ezen a kihallgatáson dől el a parlament sorsa.

A királyi kihallgatás előtt nem lesz döntés az esetleges feloszlatás ügyében.

A kormányt támogató pártok vezetői időközben felkeresik a miniszterelnököt s megbeszélést folytatnak vele a parlamenti ülésszak időtartamáról. Hétfőn Henderson interpelláció keretében kérdést fog intézni a kormányhoz az iránt, hogy az ülésszak mikor ér véget és hogy a törvényhozó testületet közelebből feloszlatták-e.

Mi történt a világtőzsdéken?

London, szeptember 25. A fontválság a londoni tőzsde megnyitásával nyugvópontra jutott. Megállapítható, hogy a londoni tőzsdei forgalom megindulása nagymértékben hozzájárult a pénzügyi körök megnyugtatóssához és pedig nemcsak Angliában, hanem a világ csaknem valamennyi piacán. A font sterling árfolyama ezzel szemben szerdán este érte el eddigi legalacsonyabb hivatalos értékelését. A newyorki zárlatban 4.10 dollárra esett vissza a londoni kifizetési jegyze. Magánforgalomban ugyan már négy dolláros ár is volt érvényben, hivatalosan azonban a 4.10-es jegyzés jelenti a font eddigi mélypontját. Ez az ár az angol fizetési eszköz 16 százalékos elértéktelenedését jelenti. Az angol árutőzsdéken is megnyugodott a hangulat és szerdán már nem voltak nagyobb változások. Az arany jegyzése unciánként 100 shilling volt, az ezüst 16¹/₂-ra javult. Párizs, szeptember 25. Az értéktőzsde

áralakulása csütörtökön is éppolyan ingadozó volt, mint az előző napon. Kifejezett lanyhaság csak a német jóvátételi kötvényekben mutatkozott; a Dawes-kölcsön 6700-ról 6250-re, a Young-kölcsön pedig 616-ról 612-re esett vissza. A devizapiac továbbfolytatódott az angol font lanyhasága. Zárlatkor 1 font sterlingért már csak 98.50 frankot fizettek, szemben a

szerdai 104 frankos árfolyammal. A többi deviza árfolyama nagyjában véve változatlan maradt.

Prága, szeptember 25. A lapok az angol font megingásának csehszlovákiai következményeivel foglalkozva, rámutatnak arra, hogy a csehszlovák állam kölcsönt kötött Angliával, Prága városának is van angol kölcsöne, valamint a nagy ipari

Továbbra is meghosszabbítják a lakásvédelmi törvényt?

A lakók szövetségének küldöttsége az igazságügyminiszter előtt

Bucuresti-Bukarest, szeptember 25. A lakók szövetségének egy küldöttsége ma délből kihallgatáson jelent meg Hamangiu igazságügyminiszternél aki előtt annak a kívánságnak adott kifejezést, hogy a kormány máris hosszabbítsa meg az eddigi lakástörvény érvényét, azokra nézve akik eddig is

részesültek a törvény védelmében. Kérték továbbá, hogy a házbérek ügyét is törvénnyel rendezzék és azoknak a lakóknak szerződéseit, akik a bérlőket tulajdonosnak tartják, azonnal felbonthatók legyenek. Kérték a házbérfizetések havonként való engedélyezését és ezeknek a kérdéseknek olyan tör-

vállalatok egész sorának. Most tehát e kölcsönöket legalább is konvertálni kell, természetesen a csehszlovák állam részére jóval kedvezőtlenebb feltételek mellett. Az angol valuta megingása erősen veszélyezteteti a csehszlovák exportot is Anglia felé, amely főleg cukorexport, valamint kesztyű és cipő volt. Valószínű, hogy az export Anglia felé vissza fog fejlődni és ezzel a csehszlovák munkanélküliek száma ismét megnövekszik.

vénnyel való rendezését, hogy ne kelljen minden évben külön és újból foglalkozni ezzel a kérdéssel és a lakók ne legyenek kitéve a különböző kormányok kénye-kedvének. Az igazságügyminiszter ígéretet tett, hogy a lakók kérését beható tanulmányozás tárgyává fogja tenni.

Hoover elnök Németországra bizza a kezdeményező lépést a moratórium további két évre való kiterjesztése ügyében

Amerika nem foglalkozik komolyan az aranykonferencia tervével

Már tízmillióra emelkedett Amerikában a munkanélküliek száma. Laval október 16-án indul Amerikába

Washington szeptember 25. Hoover elnök elvből a moratóriumnak további két évre leendő kiterjesztése mellett foglal állást, de ezáltal nem kíván kezdeményező lépést tenni. Amerikai politikai körökben is az a vélemény, hogy Németország kérje a moratórium kisélesítését a Young-terv megfelelő szakaszaira való hivatkozással.

A kongresszus legközelebbi ülészakai az egyéves moratóriumot kétség-

telenül jóvá fogja hagyni s így nem lesz különösebb akadály a moratórium időbeli kiterjesztésének sem. Ezzel egyidejűleg több amerikai lap kedvezően ír egy nemzetközi aranykonferencia összehívásának ötletéről. Hangoztatják, hogy csak kedvező kihatása lehet annak, ha a válság által érintett országok legkitünőbb elméi közös erőfeszítéssel megvizsgálják miként lehetne az Egyesült Államok és Francia

ország jegybankjai trezorjaiban levő nagy aranykészleteket a gazdasági életre hasznosabban és célszerűbben felhasználni és a nemzetközi hitel kérdését újra rendezni.

A lapok véleményével ellentétben, az amerikai kormány e pillanatban nem foglalkozik komolyan a nemzetközi aranykonferencia tervével.

Newyork, szeptember 25. A munkás szövetség becslése szerint az Egyesült Államokban a munkanélküliek száma elérte a tízmilliót.

A vállalatok a dekonjunktúra miatt most is állandóan tömegesen bocsátják el munkásaikat.

Párizs, szeptember 25. Laval francia miniszterelnök valószínűleg október 16-án indul Amerikába, hogy Washingtonban Hoover elnökkel eszmecsere folytasson a világgazdasági helyzetről és a pénzügyi problémákról.

A világ legizgalmasabb, legérdekesebb regénye

A legzebb és legmodernebb H. G. Wells Nagy Világtörténete. A mű első prima kiadása 2400 lej volt, most a propagandakiadás 800 oldalon, 300 képpel 260 lej. Lepageán Kolozsvár. Vidékre utánvétel, portómentesen. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét Lepageától.

Akinek a gyomra fáj, vagy bélműködése megrekedt, vagy gyomorégése van az ilyon természetes

Bikszádi vizet

Számos egyetemi tanár által ajánlva. Mindenütt kapható.

SZINKÖR MOZGÓ

A nevető főhadnagy

(Strauss Oszkár Varázskerítő című halhatatlan operettjének csodás filmváltozata).

Rendezte:

LUBITSCH

Főszereplő!

Maurice Chevalier

A Paramount ezévi aranyfilmje. Premier: hétfőn

Műfestés, vegytisztításban, ugy kivitel mint olcsóságban **CZINK** cég vezet!!!

Chág Hásukkot — Zömán szimchátenu...

„mert tudják meg nemzedékeik, hogy sátrakban helyeztem el Izrael gyermekeit, miután kivettem őket Egyiptom országából... és... a hetedik hónap tizenötödik napján, miután betakarítottad földed termését, ünnepelj hét napig... Szukkot ünnepének ez a biblikus értelme. Az első: mementó az egyiptomi rabszolgaságra, a multra emlékeztet, míg a második mondat: a jövőnek szól: vőhája ki jöviachá ha majd saját földed termését (t. i. Erec Jisrdélben illyentőit szüretelnek) fogod betakarítani ünnepelj hét napig... És amint mindennek van egy dogmatikus és egy tapasztalati értelme, a sátrak ünnepének sem azonos — ma „empirikus“ értelme a dogmatikával.

Mert mit szimbolizál az összetakott, sással fedett kis gyékénysátor? Mit karikíroz a felpántlikázott, szeles „szukká“, mely bölcseink szerint nem szabad hogy magasabb legyen 20 rőf-nél és „chamsze meribte mizeltá“ (a nap sugarainak árnyéka szélesebb kell legyen mint a sásfedélle, (hogy ezzel is emfaticusan hangsúlyozzák ki az ideiglenességet? Az idézett dogmatikus értelem, az egyiptomi rabszolgaságot illetőleg már abban a pillanatban vált anakronisztikussá, amikor a zsidó: — a népek Achasvéra lett! Asátrak ünnepe ma már sajnos empirikus jelleget öltött, a régi jellegnek paródiaja csupán.

Napjainkban nem remiszencelt a sátor! Harmadfélévezreddel ezelt a zsidó kezébe ragadta a vándorbotot és azóta szakadatlanul rója a göröngyös országutakat... a háttérben magasba száll a sűrű füstgomolyag, jelezve, hogy ott nemrég még Izrael egy iva déka vert sátrat... elől pedig: egy másik agyoncsigázott, görnyedt Achasvér tölke néhány napra a haligánok újabb martalékát. Ezt a képet tükrözi vissza, szimbolizálja ma a sátor. A valószínű, a gáluth keserűségének egész amatléáját a zsidó tragikum egész végtelenségének egy miniatűr inkarnációja.

Es önkéntelenül ágaskodik fel a nagy kérdőjel: Hogyan lehetséges, hogy a zsidó minden meghökkenés nélkül siklik az ünnepi imádság mellett: „Chág Hásukkot Zömán szimchátenu“, sátrak ünnepe vigás napjai? Vajjon ily súlyosan tévedett a zsidó „esprit de peuple“ a zsidó néplelek, hogy a sátrak ünnepét az örömművek tarka köntösébe bujtatta, akárcsak a vigasztalhatatlan gyászolót estélyi ruhába kényseritették?... Nem ri-e ki az a hatalmas antagonizmus, amely a „sátor“ és a „vigás“ két fogalma között van?

„Nem! A sátor ünnepe ma már nem „dogmatikus értelmű“ nem az egyiptomi rabszolgaságra emlékeztet! Nem a multnak szól! A „zömán szimchátenu“ ma a remény ünnepe: „vőhája ki jöviachá...“ ha majd saját földünk, saját termésünket fogjuk betakarítani, vigásra fogunk perdülni!

A sátor pedig azoknak szól, akik ideig-óráig nem érzik teljesen a gáluth-élet viszonyosságainak egész özönét! Míg a vendéglátó gazda „kis butorozott szobájára, vagy — mondjuk nagyobb bérházára: nem talál jobb reflektáns... — nem gondoskodik a jövőről... Berendezkednek a sátorban, papirgirlandokkal, színes pántlikákkal, cserepekkel és mindenféle cse-cse-bessével aggatják tele, — de nem akarják tudni, hogy mind ez csak papír, cserep, cse-csebecse, amit a legkisebb eső széjjel szakít, a sátor résein befúvó szél — elseper... Nekünk, széles zsidó tömegeknek a

BRÁZAY SÓSBORSZESZ helyettesít: kölnivizet, szájvizet

Szukkot a remény himnusza. A tal mud — amely már a diasporában fogamzott meg, — szintén ezen a prismán keresztül itéli meg a Szukkot ünnepét. „Szolga nem köteles sátorban lakni — mondják bölcseink — mert nála ez nem szimbólum, egész életén keresztül a „sátor“ keserűségeinek részese...
És még valamire figyelmeztet benünket a Szukkot: „ülökáchem láchem mipri écz hádr...“ Egy csokorba kell kötni az „eszrog“, „lülev“ és a másik két fajt!

Ha azt akarjuk, hogy a remény ünnepe a beteljesülés napjává legyen, ha azt akarjuk, hogy a sátor ismét csupán remiszencelté váljon, — zömán jédu dorotéchem... „mert tudják meg nemzedékeik, hogy sátrakban élt Izrael népe két évezreden keresztül hogy a „chág hásukkot“ és zömán szimchátenu két ellentétes fogalma szintézisbe forrjon: — meg kell szivelnünk Szukkot ünnepének másik jellegzetes szimbólumát: a négy fajta, a világ négy sarkán elszórt, négytípusú zsidóknak is szoros szintézisbe kell forrniok ebben a szent akarásban...

Kolonymus Hákohén

A Népszövetség politikai bizottsága a palesztinai bevándorlás megkönnyítése mellett foglalt állást

Elfogadták a norvég Lange jelentését

Genf, szeptember 25. Közölte az Uj Kelet, hogy a Népszövetség politikai bizottságának referense, a norvégiai Lange jelentéstervezetet mutatótt be a népszövetségi tanácsnak elfogadás céljából.

Palesztináról a Lange-féle jelentés kiemeli, hogy Palesztinában az 1929 augusztusi zavargások óta a közrendet nem bolygatták. Ez a tény — mondotta Lange — remélni engedi, hogy a mandatárius

hatalomnak az a kijelentése, hogy a palesztinai bevándorlás megkönnyíthető, anélkül, hogy az arabok jogfosztást szenvednének, most már keresztülvihető lesz.

A Népszövetség politikai bizottsága elfogadta Lange jelentését, ugyancsak a jelentéshez fűzött záradékot a mandatárius rendszer módosításáról. A záradékban külön említés nem történik Palesztináról.

Egyre jobban bonyolódik az Opera és a Nemzeti Színház ügye

Pavel Constantin táviratban tiltakozott az igazságügyminiszternél az ellene indított házsa miatt. Havi negyven ezer lej kártérítést kér a koncesszió időtartamára Pavel Constantin. A felmondott színészek nem foglalták le követeléseik fejében a koncessziót

Cluj-Kolozsvár, szeptember 25. (Az Uj Kelet tudósítójától). Állandó iovat: a kolozvári Román Opera és Nemzeti Színház koncessziójának kérdése. Ez a botrányos hullámokat vert ügy ma is nyitott problémája a kultuszminisztériumnak és a színházlátogató közönség egyelőre hiába várja az Opera megnyitását. Egyelőre még senki sem tudja, mi lesz az Operával, mert az érdeklődés homlokterében most az a házsa áll, amelyet az Opera kitűnő igazgatója, Pavel Constantin ellen indítottak az Opera művészei. Ez a házsa Pavel Constantin erkölcsi meghurcoltatásában neriült ki, mert mindenképpen el akarnak ütni attól a jótól, hogy a jövőben is igényt formálhasson az Opera bérletére. Tömeges feljelentések, mellékvágányra vitt vádaskodások, helyszíni vizsgálat stb. jelzik ennek a házsanak az útját, amelynek élén Marius Niculescu, az Opera egykori tenoristája áll.

„Pavel Constantin ellenáll

A személyi bosszúból közüggé vált, fairnek egyáltalában nem nevezhető házsa egyelőre megtörtött Pavel Constantin ellenállásán. Az igazgató, akinek nevéhez az egész romániai opera-kultúra fennállása fűződik, még nem mondott le a kon-

cesszió birtoklásának jogáról, melytől az Operának éppen az az egykori énekese akarja elútni, akinek eltávozásával valóban nem érte túlságosan nagy veszteség az Opera művészi karát.

Pavel Constantin távirata

Pavel Constantin egyébként pénteken táviratot menesztett az igazságügyminiszterhez, amelyben tiltakozik az ellene indított házsa ellen. A távirat szóról-szóra a következőképpen hangzik:

Kérem, tegye meg a szükséges intézkedéseket, hogy az ellenem tett teljesen alaptalan feljelentés következtében bevezetett büntügyi eljárásnál, amelyben a kolozvári ügyész is nyomoz, holott az ügy a vizsgálóbíró előtt fekszik, a vizsgálatot a törvényes formák betartásával és presszió nélkül folytassák, mert nekem is jogom van az igazságot felderíteni és mint teljes jogú állampolgár, nem engedhetem meg, hogy preszszúrával fenyegetések szabadságomat és egzisztenciámat akkor, amikor eddig a román kultúrának szolgája voltam és nem adtam okot arra, hogy ebben az országban mostohább elbánásban részesüljek, mint más állampolgárok. Ami a koncesszió kérdését illeti, a kor-

Villanycső
CSERE
az új feszültségre **50**
százalékkal

Rezsó és vasaló
átalakítás

az
Elektrikánál
Cluj, Hotel Central épület

mány még nem tett határozott lépéseket annak elérésére, hogy az Opera akármilyen formában, rendes időben megkezdhesse működését. A helyzet az, hogy Pavel Constantin a kormánytól a szerződés lejártáig 40 ezer lej havi kártérítést igényel, tehát évente 480 ezer lejt, ami hat évi időtartamra 2 millió 880 ezer lejt tenne ki.

Hasonló igényeket formál Sorbul Mihai is és így a koncesszió felfüggesztése az államnak 5 millió 760 ezer lejébe kerülne. A kormánnyal folyó tárgyalások során

Pavel Constantin érdekeit dr. Hattigan Emil, volt munkaügyi miniszter képviseli,

aki, mint a Mironescu-kormány tagja, végrehajtotta az állami színházak koncessziójáról szóló törvénynek a kolozvári Operára vonatkozó intézkedéseit,

Egyes kolozvári lapokban napvilágot látott az a hír, hogy a kormány visszavonta a koncessziót Pavel Constantintól és Sorbutól, ez a hír nem felel meg a valóságnak, annál kevésbé, mert Mavrodi színház vezérfelügyelő ebben a kérdésben még nem is folytatott érdembeli tárgyalásokat Pavellal és Sorbuval, a koncesszió megvonása pedig e pillanatban még jogilag keresztülvihetetlen.

Míg az Opera igazgatása kérdésében egyre folynak a tárgyalások, addig az Operát az Uj Kelet megírta, hogy míg az állam által elbocsátott tizenhét zenész kártérítése fejében majd elvették az Opera mozgó vetítógépét, pénteken pedig

a járásbíróság elutasította a zenészeknek azt a kérését, hogy mintegy 2 és félmillió követelesük fejében lefoglalják a koncessziót.

Az Opera ügyében tehát naponta történnek újabb és újabb bonyodalmak és ki tudja, hogy miként fog Erdély egyetlen komoly színháza kilábalni rendkívüli nehézségeiből.

Megkezdődött az első békebell ár!

a férfiszabó munkanélkülieknek munkát adó modern úr-szabóságnál

Cluj, Piata Unirii 13., I. em. 2. lépcsőfölszár, az alábbi rendkívül olcsó árak a következők:

Egy öltöny komplett férfiruha tartós gyauszövetből méret szerint már	Lej 1500
Egy komplett felöltő már	Lej 1500
Egy komplett átmeneti kabát már	Lej 1750
Egy komplett télikabát már	Lej 2100
Egy öltönyfazon készítés I. osztályu munka és varrással	Lej 800
Egy felöltőfazon készítés	Lej 700
Egy télikabátfazon készítés	Lej 800

Angol ruhák is a legolcsóbb árakban készülnek garancia mellett. Ugyanott a legmodernebb szabászat tanítását elvállalom az esti órákban. Cluj kimondottan jól dolgozó férfiszabó munkanélküliek munkára jelentkezzenek.

Teljes tisztelettel:

Katona János

szabászati szakrajtánár.

PRINCIAR-SZÁLLODA

BUKAREST, BULEVARDUL ELIZABETA

Teljesen átalakítva. Svájci vezetőség alatt. Meleg-hideg víz minden szobában. Központi fűtés. Lift. Olcsó árak

Ön hiába kételkedik,

mert tény és való, hogy minden pénzért kaphat kötött-árut és selyem fehérneműt.

Mutató reklám árainkból:

Sportharisnya 26 lej, gyapjúharisnya 59 lej, gyermeknadrág 26 lej, pullover 120 lej

“ELBE”

Cal. Reg. Ferdinand 19.

Harlsnyaház

Cal. Reg. Ferdinand 29. (a kis-hid mellett)

Női kabát szövetek nagy választékban

Arkabátok festését garanciával vállalja UNIO Cluj

ABRAHAM GYERMEKEI

(23) AMERIKAI TÖRTÉNETEK — ÍRTA: SALOM ASCH

— Nélatok a farmon az élet nagyon is monoton. Ha ezt tudtam volna, egészen biztosan nem határoztam volna el magam. — Hogy képzelted a dolgot, gyermekem? — kérdezte türelmetlenül Channe. — Azt hiszed talán, hogy mi minden este bált adunk és nagy társaságot fogadunk? — Azt hittem, minden egészen másképp lesz, egészen másképp, — mondotta Rose, karján tartva horgolt, fehér ruháskájában szép gyermekét.

— Aronszik ott állott, ölbetett kezekkel, tanácsalanul.

VIII.

— Azt hitted talán, hogy egész életemet a farmon fogom eltölteni? Nem, ehhez sokkal fiatalabb vagyok — mondotta Rose férjének, amikor a fákról lehullottak az első aranyvörös levelek.

— Aronszik úgy érezte, mintha villám csapott volna belé. Paraszti koponyája nem tudta az egész dolgot felfogni. Félénken mondotta:

— Rose, hiszen egyszer azt mondtad, hogy egész életedet a farmon akarod velünk eltölteni.

— Nem, Aronszik, én nem fogom életemet haszontalanul, lovakkal és borjakkal között eltölteni, én nem fogok itt maradni.

— Mit akarsz csinálni?

— A nagyünnep után visszautazom a gyermekem a városba.

— Azt nem engedhetjük meg magunknak. Ez az év nem sikerült — felelte Aronszik halkán, mintha szégyelné magát. — Adj el egy tehenet!

— Egy tehenet adjak el, hogy mondhatz ilyent, egy tehenet eladni?!

— Ha nem akarod eladni, akkor gyere a városba, ott is találás majd valami foglalkozást!

— Nem tudom, mit kezdjek a városban. Ott biztosan tönkremegyek.

— Majd csak akad valami. Annyi ember talál magának foglalkozást a városban, te is fogsz találni.

— Aronszik igazat mondott. Az az év, amelyben annyi buzgalommal dolgozott és amelyről annyit remélt, a gyermek első esztendője rossz burgonyaszüret volt. A természet ellen Aronszik munkája is gyöngének bizonyult. A farm jövődelméből alig tellett arra, hogy kitelejenek és hogy az állatokat megtartsák. Egy jelzőfogó kifüzetéssel, vagy új földet vásárlásáról szó sem lehetett.

— Sem Aronszik kérése, sem Channe asszony dühe, sem apja elkeseredett hallgatása nem használt; amikor bekövetkezett az első dér, Rose utarképpen állott és a gyermekkel visszautazott a városba.

— Rossz idők következtek Aronszikra. Amióta a gyermek és az asszony elutaztak, nem talált nyugalmat a farmon. Nem törődött sem a marháival, sem Ben Jakirral, sem a tehénével, amely terhes volt és különös gondozást igényelt. Napokon keresztül kószált a mezőn és elhanyagolta a munkát. Az anya nehézségeit sóhajtott, amikor fiát szenvedni látta és Baruch Motche fején az utolsó fekete hajszálak is megöszültek.

— Egy napon Aronszik szokatlanul későn kelt, csomagolt és azt mondogatta apjának: — Kérlek apám, vigyázz az én marháimra! Nem bírom ki, ott kell lennem, ahol Rose és a gyermek vannak.

— Rose számított arra, hogy férje megérkezik. Egy öreg néniénél lakott gyermekével albrétben. Aronszik nem tudott itt aludni, mert nem volt hely számára. Egy hónap óta Rose adós volt a kosztpénzhez és nem volt egy cent a zsebében.

— Hogy tudtad a gyereket táplálni, ha nem volt egyetlen cented? — kérdezte Aronszik ijedten.

— A néni kölcsönzött tejjel. De mit tegyek, ha olyan emberhez mentem férjhez, aki nem is tud eltartani, miatta gyermekét táplálom és magam nem tudok dolgozni — kiáltott és könnyeket törölt ki a szeméből.

— Aronszik úgy érezte magát, mintha megvesszőztek volna.

— Kérlek, — mondotta megadással — itt akarok dolgozni. De mihez kezdjek?

— Rose már kinézett valamit számára.

— A néninek van egy vője, aki Brooklynban levő trafikjait és papírüzletét el akarja adni. Jó helyen van, uccasarkon, nem messze a vasútállomástól, ahol nagy a forgalom. Az üzlet valóságos aranybánya. A tulajdonos csak azért adja el, mert elég pénze van és nem akar annyit dolgozni. Fél kell ugyanis hajnali négykor kelnie. Az egész bolt berendezéssel és áruval 1500 dollárba kerül, aminek első felét

készpénzben kell kifizetni, másik felét részletekben. Te, Aronszik, megvesztetted a farméletből, hogy korán kelj, a boltra tehát jól fogsz ügyelni. Napközben én is segíteni fogok. Gyermekünkkel együtt a városban élhetünk, mint minden okos ember és nem fogom egész életemet a vadonban töltöni tyúkok és tehének között.

— De hiszen sejtlemem sincs az üzletről — volt Aronszik ellenvetése.

— Hamar meg fogod tanulni ezt a nagy tudományt. A tulajdonos együtt fog maradni veled az üzletben, mindaddig, amíg beledolgoztad magad.

— Aronszik egy ideig gondolkodott, aztán megkérdezte:

— Honnan vegyük a pénzt? A farmból egy centet nem lehet kiszedni.

— Mire való neked egyáltalában a farm? Add el a részedet, a hat hold földet, ami a tiéd, a Ben Jakirt, a tehenet és tedd pénzzé a termés felét.

— Aronszik valóságos beleszédült a szavakba. Borzasztó volt számára elgondolni, hogy eladja saját tulajdonát.

— Vissza akarsz utazni a farmra? — folytatta Rose.

— Ennél a kérdésnél Aronszik úgy érezte, mintha lábait alatt megrendült volna a föld.

— Rose, azt akarod, hogy eladjam a farmot? — sikoltott.

— Mire kell neked a farm? Annyi ember él a farm nélkül! Lesz rendes foglalkozásod a városban és ugyanazt fogod cselekedni, mint a többiek.

— Nem, Rose, a farm nélkül nem tudok élni, meg kell halnom szántó nélkül. Nem tudok élni Ben Jakir nélkül, a tehen nélkül.

— Tehát a ló és a tehen drágábbak neked, mint én!

— Rose! — kiáltott Aronszik önkívületben.

— Ne légy gyermek! Majd megszokod.

— De mit mond majd apám ehhez? — kérdezte Aronszik.

— Apád? Nem vagy gyermek! Elvégre feleséged és gyermeked van már.

— Nem Rose, ezt nem tudom megcselekedni. Gyere haza, Rose! Gyere velem vissz a farmra!

— És a nagy darab férfi, mint egy tehetetlen gyermek, könyörgött. — Soha ebben az életben! Eleget volt! — felelt Rose.

— Ebben maradtak ezután. Aronszik hazautazott és Roset a gyermekkel Newyorkban hagyta.

— Megint céltalanul kószált a nedves földiken. Az istállóba nem lépett be. Nem tudott Ben Jakir és a tehen szemébe nézni és apjára bízta az állatok fölötti felügyeletet. Aztán jött egy rövid levél Rosetól. „Ha szereted — írta — gyermekeidet és Roset, akkor gyorsan cselekedj, mert itt az utolsó alkalom. Az ember már más vevővel tárgyal.” A levél végén azonban egy sor állott, amely még határozottabban domborította ki Rose egénységét. A sor így hangzott:

„Abébi együtt akar lenni apával és Rose is.”

— A sor után néhány gondolattal következtetett.

— Aronszik sietve bement az istállóba. Ben Jakir lehullott fejjel állott és a fiatal tehen szomorúan nézett a belépőre. Aronszik elsietett, mert nem tudott az állatok szemébe nézni. Aronszik ismét végigkószálta a földet, céltalanul dülöngött a nedves rögök között és egyre mormogta: — Bébi együtt akar lenni apával... és Rose is... az én Rosem...

— Apját elkerülte, mert ép'ugy nem tudott szemei közé nézni, mint Ben Jakirnak. Baruch-Motche is mellőzte fiát, mint egy embert, akinek rosszak a szándékai. Csak Channe anyja jegyezte meg az asztalnál.

— Ha az ember be akarja hozni a tehenet az istállóba, akkor be kell cipelni előbb a borjút. A tehen aztán már magától is jön...

— Channe! — kiáltott Baruch-Motche nagy haraggal és sapkáját mélyen homlokára huzta.

— Aronszik felállott és elhagyta a szobát. Holdvilágos éjszaka volt és a csillagok ragyogtak. A földet fölött könnyű dér csillogott. Köröskörül nagy csend. Egészen messziről egy ház ablakából világosság derengett.

— Valahol a nagyvárosban ül Rose és a gyermek egy szobában és remél várakoznak — kóválygott Aronszik fejében.

— Viszatért a szobába, odalépett apjához, aki egyedül ült az asztalnál.

— Apám, nem tudok másképp cselekedni együtt akar lenni apjával... és Rose is... ott kell lennem, ahol Rose van és ahol gyermekeim él. Visszautazok Newyorkba.

Baruch-Motche nem mozdult. — Azt az egy szót, Aronszik erre ment és elvesztette bátorágát és kétségbeesetten kérte:

— Mihez fogsz kezdeni nélkülem, apám? — Így néztek ki az én segítőim!

De majd valahogyan elmozdított. — Csak, ha azt hiszed, hogy muszáj menned. Menj nyugodtan!

Aronszik tehetetlenül hebegte:

— Jól van, minden jóra fordul, minden jó lesz.

Baruch-Motche megsajnálta, hogy indulatos volt és gyermekehez való együttérzése megint diadalmaskodott fölötte.

— Azért nem vagy elveszve, fiam! Lehet élni a városban is. Annyi ember él ott, majd te is el leszel valahogy. Ez pedig elvégre — kezével odamutatott a földekre — itt marad. Tavaszkor pedig visszajössz és akkor...

— Mind a ketten tudták, hogy nem azt mondják, amire gondoltak. Legjobban Baruch-Motche érezte ezt. Nem tudta mondatát befejezni és egy dünyögő melódia ment át, ami mindig kéznél volt ilyen alkalmakkor. Felállott, elvette köpenyét és elhagyta a szobát.

Aronszik ezen az estén nem ment az istállóba, hogy megesse az állatokat. Apjára hagyta...

Baruch-Motche a következő napokon nem volt látható. És amikor a szomszéd Johnson jött, a hat hold szántó miatt, ami Aronsziké volt, tárgyalni, Baruch-Motche megint Silvertownban tartózkodott, ahol egy fontos gyűlésen vett részt. A zsinagóga építkezéséről volt szó...

Amidőn Aronszik Ben Jakirt, a viselő tehenet és a fiatal ökröt Johnson istállójába vitte, az állatok fulébe sugta, mintha emberek lennének:

— Nem tehettem másként. A baba

Aronszik tavaszkor nem vette ki igazán a lábát és az ősszel tehenek az istállóba szorultak. Baruch-Motche ott egy csiny csány és megvesszőzött és gyerekeknek adott el papírokból vágott tehénket és lovakat. A nap beállott, ott állt, Aronsziknak az volt az érzése, hogy idejét haszontalanul tölti.

— Odakint vár rám a szántóföld, én pedig itt jöttem papírból való lovakakkal tehénekkel...

Baruch-Motche ugyanakkor mélyen ejtett fejjel vonult végig a régi farm felé. Barna „Jethroja” az éke elé fogva. A ló is leejtette fejét. Amikor Baruch-Motche farmjának határához Johnson szomszédját pillantotta meg, nemrégien megvásárolt hat hold föld hátrán. Johnson szomszéd ráta a dohánnyal nagy lova mellett. Baruch-Motche akart átnézni. Úgy érezte, hogy megtesztítoje „Izrael közösségének”, Johnson dig reprezentánsa a „többi népeknek”. „Izrael közössége” pedig szegélyt a gát a „többi népek” szemei közé nézi. Azonban Johnson szomszéd megállt lovával és átkiáltott Baruch-Motche felé.

— Ha a fiatalok elrepülnek, mi lesz akkor, hogy az öregek megtartsák régi fészket?

— A fészket a régieknek meg kell tartaniok — felelte Baruch-Motche, — ha a fiataloknak legyen hová visszatérniük, majd egykor megújítják a papírból való lovakcskákat. Nem úgy van, Johnson szomszéd?

— Lehet, hogy igazad van, Baruch-Motche szomszéd — felelte Johnson bosszúgondolkodás után.

Azután szokása szerint nagy ivben köpte a dohánnyal. A szomszédok pedig vábbra is hallgatva szántottak, mindegyik a maga telkén.

(Vége.)

Máglyát gyújtott lakásában és felakasztotta magát egy leánygimnáziumi tanár

Tettét férje halála feletti bánatában követte el. A szomszédok vették észre a borzalmas öngyilkosságot

Ismail, szeptember 25. Nagy feltűnést keltő öngyilkosság történt tegnap Ismaiban, ahol egy Eugenia Popescu nevezetű tanárnő különösképpen vett végett életének. A 45 éves tanárnő aki a helybeli liceumnak volt már hosszú idő óta egyik legkiválóbb tanárnője, tegnap délelőtt bezárkózott szobájába, majd az összes butorokat és berendezési tárgyakat leöntötte benzinnel és felgyújtotta. Ekkor gyorsan elővett egy kötelet és az ágya mellett levő ruhafogasra felakasztotta magát. Az öngyilkosságot a szomszédok vették észre, akiknek feltűnt, hogy a lakásból sűrű füst gomolyog az ajtó nyíláson az udvarra. Betörték az ajtót majd rögtön értesítették a tűzoltóságot és a mentőket. A tüzet csakhamar eloltották, azonban az asszonyban már nem volt élet. A bevezetett vizsgálat

megállapította, hogy tettét afeletti bánatában követte el, mivel férje nappal ezelőtt váratlanul meghalt. Ő ezt nem tudta tudni. A szerencsétlen uriaszony tragikus halála egész városban nagy részvétet kelt.

Elsőrendű ellátó
egyetemi hallgatónok
HOCHMAN
leányotthonban CLUJ, Strada 1.
Manu 9. Nyelv- és zeneoktatás
járóknak is. Mérsékelt díjak. Német-francia társalgás.

Aug egy hét van már hátra

október 5-ig, amikor kezdetét veszik a Zsidó Kórház sorsjáték nyereményeinek húzása.

Itt a nagy pillanat

amelyben mindenki összehasonlíthatatlanul kedvező esélyekkel próbálhatja ki szerencséjét.

Slessen On

nehogy egész életében szemrehányásokat tegyen önmagának, hogy elmulasztotta a ritkán kínálkozó alkalmat, amikor

100 lejért egy milliót nyerhet

Az 1.000.000 lejes főnyereményen kívül közel 2000 kisebb-nagyobb nyeremény is kisorsolásra 200, 2000, 10.000, 25.000, 50.000, 100.000 és 200.000 lejes címletekben.

Vegyen tehát még ma Zsidó Kórház sorsjáték

Postai megrendelésnél 100 lej beküldése ellenében portómentesen küldünk jegyet a Zsidó Kórházgyógyintézetek Központi Sorsjátékintézetéhez, Cluj, P. unió.

1 m. moson 17 lej
1 m. tennisz 19 lej
EUGEN SZABÓ JENŐ
DIVAT NAGYÁRUHAZABAN
CLUJ, TELEFONSZÁM: 4-79.

HIREK

UJ KELET az egyetemes erdélyi és bányászati szakszervezet napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátsági Ernő, Str. Cobălcescu 54.
A leírás utánuváltatás csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Az Uj Kelet legközelebbi száma a becses szakközi ünnepek miatt kedden egy későbbi időben jelenik meg.

Vasárnap nyílik meg Kolozsvári Ador képzőművész kiállítása. A budapesti K. U. T. egyik legjelentősebb művésze: Kolozsvári Ador kiállítása vasárnap nyílik meg Kolozsváron. Uj és minden izűben modern művészek Kolozsvári olajfestményei, rajzai, pasztelljei. A grafika terén is egészen új utakon jár. Párizsi, németországi budapesti sikerei után most Kolozsváron akarja bemutatni érdekes egyéniségének legfrissebb alkotásait csak néhány nappal tervezett kiállításán, melyet vasárnap déli 12 órakor nyit meg a Salomában (Szentlélek ucca 6.).

Lapelközbizások Prágában. Prágából jelentik: Az ügyészség a Rude Pravo és a Magyar Hírlap mai számait az angol front árhanyatlása Csehszlovákiára irányuló kihatásairól írott cikkei miatt elzárta.

Lemondással fenyegetőzik az osztrák miniszter. Bécsből jelentik: A nemzeti tanács szeptember 30-tól számított 24 óráig meg kell szavaznia a takarékos törvényjavaslatokat, ellenkező esetben a kormány távozni készül.

Akinek a szív működése rendetlen, a ködös nélkül úgy érthetnek el könnyű elést, ha naponta reggel éhgyomorral isznak egy kis pohár természetes József keserűvizet. Szívszakszerek megállapították, hogy a József viz szívelzsírosodásnál és nyitvábnál is enyhén, biztosan és kellemesen hat. A Ferenc József viz gyógyszerárakban, drogériák és fűszerüzletekben kapható.

Török miniszterek európai útja. Anból jelentik: Izmed pasa, török miniszter és Teyfik Rüdzi bey török külminiszter október elsején indulnak európai útjukra. Az utolsó állomás Athén, ahonnan Velencébe utaznak s ott találkoznak Mussolini olasz miniszterelnökkel és az olasz külügyminiszterrel.

Dr. Radnay-Fényes tánciskolában. Farkas u. 7. sz.) úgy a „Babakolon” „Felnőttkölön” szeptember 27-én kezd. Ujítás a babakolonban a higiénia torna intenzív tanítása, melyre a terek külföldi mintára felnőtt hölgyek is tanítanak. A tandíj nagyon mérsékelt. Minden vasárnap este koszorú. Ez este az új táncváltozásokat is bemutatják a mesterek a koszorún. Beiratkozás, érdeklődni egész napon át lehet.

Orvosi hír. Dr. Haas Marczel, a „Sevén Dávid és neje” Zsidókórház sebeti osztályának főorvosa ideiglenes lelést szeptember 29-én 2-5 közt a kórház ambulancia helyiségében (Jászilor 16.) tartja meg.

szí divat újdonságok kosztom, kabát és ruha kéimék megérkeztek.

Angol kabát szövetek

már 115 lejtol

EUGEN SZABÓ JENŐ
DIVAT NAGYÁRUHAZABAN
CLUJ, TELEFONSZÁM: 4-79.

Hatvankétszázalékos a bécsi főváros forgalmcsökkenése. Bécsből jelentik: Júliusban a bécsi értékpapír forgalma 78 millió schilling volt. Augusztusban már csak 29 millió 800 ezer schilling. A forgalomcsökkenés csaknem hatvankétszázalékos. Továbbra is viharos időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint továbbra is viharos időjárás várható esőkel. Később a hideg némi enyhülésre valószínű. A hőmérséklet Budapesten ma délen 10 fok Celsius.

Gandhi több európai városban készül előadásokat tartani. Londonból jelentik: Gandhi az indiai alkotmányozó konferencia befejeztével több európai városban, köztük Berlinben, Stockholmban és Kopenhágában előadásokat fog tartani az indiai problémáról.

A Haggibbör tornaszakosztálya értesíti tagjait, hogy első tréningjét hétfőn este 8-10-ig tartja a református kollégium tornatermében.

Köszönetnyilvánítás. Az Árvagondozó kolozsvári helyi csoportjának vezetősége ezúton mond köszönetet mindazon áldozatkész uriaszonyoknak és leányoknak, akik szívesek voltak a folyó hó 17-én lezajlott gyűjtőnapon, a szép eredmény eléréséhez az Egyesületet hozzásegíteni. A begyűlt összegből nagyon sok árva fegyver meleg ruhával ellátni, hogy némileg is óvják őket a tél viszontagságai ellen. Kérjük a hölgyeket, hogy ugyanazon odaadással és lelkesedéssel támogassák Egyesületünket a jövőben is.

A Népszövetségben nem levő államok szövetsége. Genfből jelentik: A Népszövetségben benne nem levő államok: az amerikai Egyesült Államok, Oroszország, Törökország, Afganisztán, Argentína, Brazília, Costa Rica, Ecuador és Egyiptom a jövő évben tartandó leszerelési konferenciára szintén meghívást kaptak. Felmerült az a terv, hogy ezek az államok külön szövetséget alakítsanak s együttesen képviseljék a tökéletes leszerelési gondolatát a februári leszerelési konferencián.

Nemzetközi platinaszindikátus van alakulóban. Párizsból jelentik: Párizsban tárgyalások folynak nemzetközi platinaszindikátus megalakítására. A szindikátusban az oroszok is részt vesznek. A szindikátusi tárgyalások hatása alatt a platina ára a júniusi 5 háromnyolcad font árral szemben 8 fontra emelkedett. A szindikátus nem fog központi eladóirodát létesíteni, hanem a platina szükségletet a vállalatok egymás közötti külön megállapodások alapján fogják kielégíteni.

Remarque nőül. Bécsből jelentik: Egy berlini hetilap közlése szerint Erich Maria Remarque, a „Nyugat” a helyezet változatlan” világhírű szerzője nőül veszi Schnitzler Arthur fiának, Heinrich Schnitzler rendezőnek a feleségét, Ruth Albu táncosnőt. Remarque néhány hónappal ezelőtt ismerkedett meg a nagy német író menyével és szerelmre lobbant iránta, ami miatt több ízben heves összetűzés támadt a fiatal Schnitzler és felesége között és végül is mindketten a válásban állapodtak meg.

FÖNYEREMÉNY: 1,000.000 Lei

Oktober 4! Oktober 4!

AZ „ALBINA-BANK”
által garantált kolozsvári Mentősorsjegyek
6-ik osztályhuzása

NYEREMÉNY: 100.000 Lei, stb.

Egyedül sorsjegy, amelyik még hét osztályon játszik!

NYEREMÉNY: 250.000 Lei, stb.

Videki rendelések egész sorsjegyért 119 lei, fél sorsjegyért 69 lei.

„Albina-Bank” Cluj
küldött összegek ellenében eszközöztetnek!

Központi Sorsjegyiroda Cluj, Str. Memorandului 16
Sorsjegyek az egész ország területén kaphatók, tözsdékben, bankokban, fodrászoknál, áccat árusoknál, stb.

Oktober 4! Oktober 4!

FÖNYEREMÉNY: 1,000.000 Lei

Operakonzorcium. Milánóból jelentik: Olaszország négy legnagyobb Operaháza, a milánói, római, nápolyi és genová operák konzorciumba tömörültek, hogy előadásaitak olcsóbbá tehessek. A négy színház arra kötelezi énekeseit, hogy mind a négy opera színpadán játszanak, ezenkívül értékesebb díszleteiket is kölcsönösen ki fogják cserélni.

Október elsején megkezdik a cseléd-könyvek ellenőrzését. A kvestura pénteken rendeletet adott ki, amelyben közli, hogy a cselédkönyvek láttamozása október elsején kezdődik és október 31-ig tart. Október hónapban tehát az összes háztartásbeli alkalmazottaknak meg kell jelenniük a kvestura 60-as számú szobájában. A mindkét nembeli háztartásbeli alkalmazottak könyvecskéiket kötelesek magukkal hozni.

A Cyrano de Bergeracból — operett. Newyorkból jelentik: Az amerikai Schubert társaság megszerezte Edmond Rostand világhírű színművének, a Cyrano de Bergeracnak operettre feldolgozott változatát. A darab Newyorkban kerül bemutatásra és Cyrano szerepét egy amerikai sztár fogja — énekelni.

Az automobil feltalálójának emlékezete. Bécsből jelentik: A napokban ünnepelték Siegfried Marcus születésének századik évfordulóját. Marcus zsidó származású ember volt, aki feltalálta az autómobil. Az ünnepségek a városházán zajlottak le és a kormány, az osztrák főváros, a kereskedelmi és iparkamara, a rendőrség közlekedési osztályának kiküldöttéi

tartottak beszédeket. Ezután kimentek a zsidó temetőbe és koszorút helyeztek Siegfried Marcus sírjára.

Egy millió dollárt kaptak lengyel zsidók Amerikában élő rokonaiktól. Varasból jelentik: A lengyel postaügyi hivatal statisztikája szerint az utóbbi hetekben, a zsidó nagyünnepek alkalmából, Amerikából a teljesen elszegényedett lengyel zsidók részére egymillió dolláron felüli összeg érkezett. Az amerikai prospektus idejében ilyenkor háromszor annyi pénz szokott jönni Lengyelországra. A millió dollárból ötvenezer dollár jött Varasba. A legtöbb pénz Nyugat- és Kelet-Galiciába és a vilnai területre érkezett.

NYILTTER *)

Felhívás! Szegő Géza ügyfelem megvásárolta a Lévi Jenő tulajdonát képező „Magazin Universal” cluj (Str. General Neulcea 2.) cég áruaktárának legnagyobb részét.

Felhívom a „Magazin Universal” cég hitelzőit, hogy ezen céggel szemben fennálló követeléseiket folyó év október hó 5-ig irodámban írásban jelentsék be.

Dr. Krausz Zsigmond ügyvéd
Cluj, Piata Mihai Viteazul
No. 6. Telefon: 8-44.

*) E rovatban közölteként nem vállal felelősséget a Szerk.

1 m. tennisz 33 lej
1 m. szívmos 110 lej
EUGEN SZABÓ JENŐ
DIVAT NAGYÁRUHAZABAN
CLUJ, TELEFONSZÁM: 4-79.

NAPROL-NAPRA

Newyorki jelentés szerint Gloria Swanson filmsztár férjhez ment másodsor is, ezúttal M. Farmer autógyároshoz.

Mellon amerikai pénzügyi államtitkár művészi kiviteli tintatartót küldött Laval francia miniszterelnöknek a nemzetközi gazdasági együttműködés és a világéke érdekében kifejtett együttes tevékenységük emlékéül.

Feltűnő sok fecske maradt vissza Bécs környékén. A madarakat a mai éjszakai vihar és rendkívül hideg eső igen megviselte s könnyen összelehelte fogdosni őket. A légi forgalmi társaság a fecskék egy csoportját a repülőgépen utba indította Velencébe. Még néhány ládára való vándormadár van az osztrák főváros repülőterén. Ezeket rendre szintén elszállítják légi uton Velencébe.

Ladoumeque francia világrekorder futó közelebből eljuttassa egy sportfilm főszerepét.

A Newyork Herald európai kiadásának értesülése szerint Jaime herceg spanyol trónkövetelő lemondott jogairól Alfonz exkirály fia, Don Juan Carlos infáns javára.

Biztos és tartós

egzisztenciát és jelentős

kereseti lehetőség

találhatnak ügyes és komoly ügynők egy jól bevezetett és közérthető cikk eladásával. Kimerítő ajánlatok „Hochrentabl” jeligen Standard Reclame Cernauti, Poincare 1. címre küldendők.

A sevíllal énekes

Ramon Novarroval a főszerepben

A szezon első Ramon Novarro filmje, amelyet ma mutat be a Select-mozgó, a Ben Hur interpretálójának hatalmas fejlődését tükrözi vissza. A kiváló művész a filmszínészet minden vonatkozásában nagyot lendült előre és tökéletes technikai képességeit ebben a kitűnően megrendezett filmben teljes mértékben van alkalma bemutatni. A film nemcsak technikai, de művészi részleteiben is annyi finom kidolgozásra váró momentumot hagyott a művész számára, hogy Ramon Novarro valóban életének legnagyobb teljesítményét produkálhatta benne. Partnere, Suzy Veron, karrierjének legnagyobb sikerét könyvelte el ebben a filmben. Felejthetetlen lesz a közönség számára a Pagliacci dal, amelyet Ramon Novarro énekel és Suzy Vernon álomjelenése. A film biztos sikerre számíthat Kolozsváron.

1 m. garantált pri- 19 lej

1 m. tweed öszi pon- 29 lej

1 m. gyola kéime 29 lej

EUGEN SZABÓ JENŐ

DIVAT NAGYÁRUHAZABAN

CLUJ, TELEFONSZÁM: 4-79.

Színház—Mozi

Nyugati vándorok

Végre ismét egy monumentális film: ezzel a felkiáltással távozik a Nyugati vándorok (Honfoglalás) előadásairól a fellelkesült közönség. Valóban, a hangosfilm feltalálása óta ilyen nagyszabású filmet még nem láttunk. Az amerikai Fox-gyára első német nyelvű szuperfilmjét mindenkinek meg kell néznie, aki az izgalmas mesét, a remek muzsikát, a nagyszíftű felvételeket szereti.

CORSO-MOZGÓ műsora

Szombat: 3, 5, 7, 9 órák: Hivjon és jöve. Willy Forst óriási sikert aratott filmoperettje. Rendezte: Bolváry Géza. Zenéjét szerezte: Robert Stolz. Műsor előtt: A legújabb Miki Maus. Vasárnap d. e. 11 órák: Vigjáték ma-tiné. Olcsó helyárakkal. Vasárnap 3, 5, 7, 9 órák: Hivjon és jöve! Willy Forst páratlan sikerű filmoperettje. Rendezte: Bolváry Géza. Műsor előtt: A legújabb Miki Maus.

SELECT-MOZGÓ műsora

Szombat: A szevillai énekes, főszerepben: Ramon Novarro és Suzy Vernon. Vasárnap: A szevillai énekes, főszerepben Suzy Vernon és Ramon Novarro.

Szinkór-Mozgó műsora

Szombat: Nyugati vándorok. (Honfoglalás). Legnagyobb film, amit Amerika a hangosfilm feltalálása óta megalkotott. Huszezer szereplő, háromezer indián, harmincezer állat, háromezer bölény. Nyugat-Amerika meghódításának grandiózus éposza. Rendezte: Raoul Walsh. Főszereplők: Theo Sall, Marion Lessing, Arnold Korff. Gyönyörű zene, ének és táncok. A dialógok német nyelven. Magyar és román szövegfeliratok. A nagy film erdélyi premijerje! Előadások 3, 5, 7, 9 órák. Vasárnap d. e. 11: Nyugati vándorok. (Honfoglalás). Rendes helyárakkal. Vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9: Nyugati vándorok. (Visszavonhatatlanul utoljára.) Hétfő: A nevető főhadnagy. (Paramount ezévi aranyfilmje, a Varázskeringő című halhatatlan operett nyomán. Rendezte Ernst Lubitsch. Főszereplő: Chevalier. A világfilm erdélyi premijerje. Rendes helyárak.)

URANIA-MOZGÓ műsora

Szombat: Ki a tigris? Izgalmas bűnügyi dráma. A filmet egy nagy rajzpótkép előzi meg. Vasárnap: Ki a tigris? Izgalmas bűnügyi dráma. A filmet egy nagy rajzpótkép előzi meg.

Pop Virgil hangversenye. Akik évekként ez előtt mint bájos gyermeket, mozsartok külsejével látták és hallották a koncertdobogón Pop Virgilt, a kis kolozsvári hegedűművészt, tegnap este azzal az érzéssel távozhattak a fiatallemberré serdült művész hangversenyéről, hogy mindaz a szeretet és bizalom, amit annakidején a csodagyermeknek ajándékoztak, nem volt hiábavaló. A tizenöt éves Pop Virgil tegnap esti hangversenye komoly élményt jelentett az egybegyűlt közönség számára: egy nagytehetségű művész első jelentős kibontakozása volt. A csodagyermek Pop Virgil helyett egy csupa-erővel, csupa-intellektussal, csupa-öntudattal felruházott fiatallembert láttunk viszont, akinek játéka éppúgy elragadott, mint amennyire technikai készségével figyelmünket ragadta meg. Pop Virgil, ha stúdióimait kellő komolysággal fogja abszolválni, úgy arra lesz hivatott, hogy az erdélyi művészi tehetségnek világszerte szerezzen hírnevet és megbecsülést. Pop Virgil tegnap esti hangversenyén csodálatos fejlődésről tett bizonyosságot. És ennek kapcsán nem feledkezhetünk meg annak megemlékezéséről, hogy művészi fejlődésének egy technikai, mint szellem-érzelmi vonatkozásban Kollár Gusztáv, ez a szintén kivételes képességű, pompás egyéni módszereket alkalmazó művész-pedagógus, a kolozsvári Román Opera volt koncertmestere, jelenleg a Magyar Konzervatórium professzora volt kibontakoz-

tató mestere. A tegnap esti hangverseny nemcsak a fiatal művész, hanem mestere dicsőségét is szolgáltatta. Egyébként leg-azobb sikerét Karłowicz szép és modern koncertjével aratta Pop Virgil tegnap este, de nagy tetszést aratott többi, rövidebb lélegzetű koncertszámaival is. Különösen Wieniawski Valse-Caprice-ával

és Fernandez-Arbo's Tango című sujetjeivel váltott ki frenetikus hatást. Zongorán Boskovics Sándor, ez a komoly, egyre figyelemreméltóbban fejlődő művész ki-sérte, aki különösen a Karłowicz-koncert egyes önálló tételeinek interpretálásával érdemelte ki az elismerést és tapsokban is megnyilvánuló tetszést.

KÖZGAZDASÁG

Perfektuálni kell a fontban kö-tött gabona-üzleteket

A Banca Nationala válasza a gabonaexportőröknek

Bucuresti-Bukarest, szeptember 25. (Az Uj Kelet tudósítójától). A font árzuha-nása a gabonaexportőrök között keltett nagy konsternációt. A fontban kötött üzlet kötések perfektuálásával súlyos vesztesé-gek érik a gabonaexportot, miért is az ex-portőrök a kormányhoz fordultak, lépjen közbe az exportőrök érdekében.

Banca Nationala felvilágosította a gabona exportőröket, hogy a fontban perfektuált kötések le kell bonyolítani, mert a kötle-veleken az árfolyam hullámzás nem je-lent olyan vis-majort, amely a kötés fel-bontására jogosíthatná a szerződő feleket. A gabonaexportőrök tudomásul vették ezt a közlést és kijelentették, hogy lebo-nyolítják fontban kötött tranzakcióikat is.

A Banca Nationala elvben elhatározta, hogy elfogadja a kisbankok tárcaváltóit, de csak ha a bankok szindikátusba tömörülnek

Bucuresti-Bukarest, szeptember 25. A Banca Nationala tegnap folytatta tanács-kozásait a vidéki kisbankok képviselőivel. A bank kijelentette, hogy hajlandó meg-felelő hitelt nyújtani a kisbankoknak, de csak akkor, ha szindikátusba tömörülnek és ha a szindikátus megfelelő garanciákat tud nyújtani. Ezek után valószínű, hogy a vidéki bankok szindikátusa rövidesen meg-

alakul. A Banca Nationala egyébként elvben megegyezett a vidéki bankok képviselőivel, hogy a megalakítandó bankszindikátus tár-caváltóit el fogja fogadni és azokra vissz-leszámítolási hitelt fog folyósítani. Ez az elhatározás igen nagy jelentőségű, mert e bankok váltói eddig nem kerültek a Banca Nationala tárcájába.

TÖZSDE

Kolozsvár, szeptember 24. Márka 40.10, holland forint 68.20, dollár 170 és fél, francia frank 6.80, líra 8.85, cseh korona 5.06, pengő 29.30, dinár 3, shilling 24, svájci frank 33.30. Bukarest. Francia frank 672, dollár 171.50, belga frank 23.50, líra 8.95, svájci frank 33.60, cseh korona 4.99, shilling 23.50, márka 39.50, pengő 26, holland fo-rint 68. Zürich. Márka 116, holland forint 207, dollár 512, font 21, francia frank 20.20, líra 26.75, cseh korona 15.20, pengő 90.02/3, dinár 903, lej 305, zloty 57.20, shilling 72.

RADIO MŰSOR

Szombat, szeptember 26.

Bukarest. 19.20: Gramofon. 20: Le-hár: Vig özevgy c. operettje, utána hí-rek. Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Balalajkazené. 12.25: Hírek. — 1: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 4: No-vellák. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: A cserkészek műsoros délutánja. 6: Szórakoztató zene. 7.15: Mit üzen a rádió. 7.45: Sovánka cigányzenekara. — 8.30: Katonazené. 9.45: Kabos Ilonka zongorahangversenye. 10.30: Időjelzés, időjárás, hírek. Majd: A Weidinger sza-lózenekar hangversenye. Bécs. 19.50: Jazzdalok. 21.10: Ária és dalest. 22.10: Zenekari hangv. Berlin. 19: Hegedűverseny. Breslau. 20: Rádiózenekar.

Mindjárt a tanév kezdetén figyelje meg gyermekét,

ha írás-olvasásnál a gyermek nyomkodja a szemét, vagy nagyon közel hajol az írás felé, — vizsgáltsa meg a gyermek szemét szemorvossal. Az előírt szemüvegek elő-nyösen beszerezhetők

Kun Mátyás Fla szakszolgálatában CLUJ, Calea Victoriei 2.

Apró hirdetések

Hölgyek figyelmébe. Legújabb Bubi párka transzformáció villanny-göndörítve, mely 6—8 hónapig megtar-ta a hullám és göndöréget felelősség m-lett. Egyedüli készítője Mussa Gyula, S-Memorandului 10.

ERTESITES

Elvállalom kézimunkáknak montiro-sát, régi keretek aranyozását és javí-sát. Esténként állandó kiállítást. Som-b aranyozó, Str. Iuliu Maniu.

Gyermekruhavarrást a legkényesebb igényeknek megfelelő méret után ol-árbán készit, „BEBE” gyermekruha sz-ak. Pontos kiértékelés. Str. Sardu v. R-ucca. Autobuszmegálló.

Legkényesebb izlésnek megfelelően g-ozó vasalónő uriházakhoz ajánlko-Özv. Varga Józsefné, Str. Petru Ra-15. szám.

Olcsó szörme kizárólag Mandelba-József szűcsnél Regele Ferd. 20. sz-ahétő be. Reklámárak: Pézsmabun-10.000 lejtől, szilbundá 5500 lejtől, m-ka 3000 lejtől, nutriat 3500 lejtől. V-kötelezettség nélkül kérem meggyőző-

Jócsaládból való intelligens szép z-leány ismeretséget keresem házassá-g-jából. Leveleket „Igaz élet” jelígre a-adóba kérek.

Vesünk betűfémeket (ólmot) bá-r mennyiségben. Cím a kiadóban.

Kiadó szépen butorozott szoba, fü-szobahasználatlalt, magános urnak. E-tem ucca 1. sz., II. em., 4.

„Arta” Aukciól 26-án, szombaton d-4 órátl. Árverésre kerülnek: buto-szőnyegek, festmények, dísz tárgyak. Avram Iancu (Petőfi ucca) 3.

Suche für die Provinz Deutschpre-d des Maedchen zu Kindern, die auch der Hauswirtschaft beihilflich ist. Vo-stellen bei Samuel Gombos, Str. Brat-(Király ucca). 45.

Kiadó a belvárosban nagy, szép k-rozott szoba kapuvelletti bejárattal, dőszobahasználatlalt.

Fiatalember lakótársat keres küll-járatu, szép butorozott szobához. C-kiadóban.

Keresek Eötvös ucca közelében m-szár szoba konyha, fürdőszobás la-Ajánlatokat „Tanítónő” jelígre a-adóba.

Alba-Iulia határában levő Róm-elnevezésű szőlőink kősor bor szűre-re kiadók. Glück Rudolf örökösei a-Iulia.

Flótküzelkező garanciával felvé-Eliau-cég Cluj, Regele Ferdinand 33

Clujon forgalmas helyen üzlet d-égytel sűrűsben átadó. Kevés tőke, megélhetés. Cím a kiadóban.

Főzésben, diétásban is gyakorlot-tal nő zsidó családnál háztartás v-sét vállalja. Választ „Vidékre is” je-Cluj, Wesselényi u. 20., trafikba.

Régi biztosítóintézet keres tizlet-tisztviselőket fix és jutalék javadalm-sal. Ajánlatok „Nyugodt megélhetés” igére a kiadóba kértnek.

Eladó egy iker gyermekkocsi. Str-cescu (volt Eszterházy u.) 9.

Jobb összeköttetéssel bíró privá-chenek adják le címüket a kiadóba.

Intelligens talmudista elmenne v-gyermekeket tanítani. „Talmudista” jelíge.

Olcsó fosztott liba-ollat veszek. M-uccai paplanüzlet.

Középiskolai végzettséggel inte-zsidó fiatalember, ki román, német, cia nyelveket is bírja, bármilyen szellemi vagy fizikai munkát vá-Mint utazó bármilyen brancheba, autóvezető és montör, esetleg ben-Ajánlatokat Meisster Ernő címre Regele Ferd. 23.